

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

BÙI THỊ THU HOA

**NGHIÊN CỨU BIẾN ĐỘNG SỬ DỤNG ĐẤT
CỦA HUYỆN ĐỒNG HỖ, TỈNH THÁI NGUYÊN
GIAI ĐOẠN 2000 - 2009**

LUẬN VĂN THẠC SĨ ĐỊA LÝ HỌC

Thái Nguyên, năm 2010

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

BÙI THỊ THU HOA

**NGHIÊN CỨU BIẾN ĐỘNG SỬ DỤNG ĐẤT
CỦA HUYỆN ĐỒNG HỖ, TỈNH THÁI NGUYÊN
GIAI ĐOẠN 2000 - 2009**

**Chuyên ngành: ĐỊA LÝ HỌC
Mã số: 60 31 95**

LUẬN VĂN THẠC SĨ ĐỊA LÝ HỌC

NGƯỜI HƯỚNG DẪN: TS. NGUYỄN VIỆT TIẾN

Thái Nguyên, năm 2010

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Những kết quả nêu trong luận văn là trung thực và chưa được ai công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Tác giả

Bùi Thị Thu Hoa

LỜI CẢM ƠN

Với sự kính trọng và tấm lòng biết ơn sâu sắc em xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ, chỉ bảo tận tình của thầy giáo hướng dẫn: TS Nguyễn Việt Tiến.

Em xin chân thành cảm ơn BCN Khoa Địa lí, Trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên, cơ sở đào tạo đã tạo mọi điều kiện thuận lợi để luận văn hoàn thành đúng hạn. Em xin cảm ơn các thầy cô giáo trong khoa Địa lí, Trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên đã có nhiều đóng góp để em hoàn thành luận văn này.

Nhân dịp này, em gửi lời cảm ơn tới các cán bộ trong Ủy ban nhân dân huyện Đồng Hỷ, Phòng tài nguyên môi trường, Phòng Nông nghiệp và PTNT, Phòng thống kê huyện Đồng Hỷ đã cung cấp tài liệu và giúp đỡ em hoàn thành luận văn.

Cám ơn tất cả các hộ gia đình thuộc xã Hóa Thượng, xã Khe Mo, xã Văn Hán... đã giúp đỡ tôi rất nhiều trong việc điều tra tại địa bàn nghiên cứu.

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2010

Tác giả

Bùi Thị Thu Hoa

MỤC LỤC

Trang phụ bìa

Lời cảm ơn

Lời cam đoan

Mục lục

Danh mục các chữ viết tắt

Danh mục các bảng số liệu

Danh mục các hình vẽ

Phần 1: MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	1
3. Nhiệm vụ nghiên cứu	2
4. Giới hạn nghiên cứu	2
5. Quan điểm và phương pháp nghiên cứu	2
5.1. Quan điểm nghiên cứu	2
5.2. Phương pháp nghiên cứu	3
6. Lịch sử nghiên cứu	4
6.1. Lịch sử nghiên cứu đánh giá sử dụng đất trên thế giới và Việt Nam.....	4
6.2. Nghiên cứu hiện trạng sử dụng đất tại huyện Đồng Hỷ	6
7. Cấu trúc của luận văn	7

Phần 2: NỘI DUNG

Chương 1 CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN CỦA VIỆC NGHIÊN

CỨU BIẾN ĐỘNG SỬ DỤNG ĐẤT

1.1. CƠ SỞ LÝ LUẬN	8
1.1.1. Khái quát chung về tài nguyên đất và hiện trạng sử dụng đất	8
1.1.2. Đánh giá biến động sử dụng đất	12

1.1.3. Sử dụng đất bền vững	14
1.2. CƠ SỞ THỰC TIỄN	19
1.2.1. Tình hình sử dụng đất trên thế giới	19
1.2.2. Tình hình sử dụng đất ở Việt Nam	20
1.2.3. Tình hình sử dụng đất ở tỉnh Thái Nguyên	21
Tiểu kết chương 1	22
Chương 2:	
TÌNH HÌNH BIẾN ĐỘNG SỬ DỤNG ĐẤT	
CỦA HUYỆN ĐỒNG HỖ	
2.1. KHÁI QUÁT VỀ HUYỆN ĐỒNG HỖ	24
2.1.1. Điều kiện tự nhiên	24
2.1.2. Điều kiện kinh tế – xã hội	28
2.2. TÌNH HÌNH BIẾN ĐỘNG SỬ DỤNG ĐẤT HUYỆN ĐỒNG HỖ	
GIAI ĐOẠN 2000 – 2009	33
2.2.1. Hiện trạng sử dụng vốn đất	33
2.2.2. Tình hình biến động sử dụng các loại đất	38
2.2.3. Phân tích các nguyên nhân tạo nên những thay đổi sử dụng đất huyện Đồng Hỷ	56
Tiểu kết chương 2	58
Chương 3:	
ĐỊNH HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP SỬ DỤNG ĐẤT CỦA	
HUYỆN ĐỒNG HỖ ĐẾN NĂM 2015	
3.1. CƠ SỞ CỦA SỰ ĐỊNH HƯỚNG.....	59
3.1.1. Mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội của huyện Đồng Hỷ đến năm 2015	59
3.1.2. Tiềm năng và tồn tại trong sử dụng vốn đất của huyện Đồng Hỷ	61
3.2. ĐỊNH HƯỚNG SỬ DỤNG ĐẤT HUYỆN ĐỒNG HỖ- TỈNH	
THÁI NGUYÊN ĐẾN NĂM 2015.....	62
3.2.1. Phương án quy hoạch sử dụng đất huyện Đồng Hỷ tỉnh Thái	

Nguyên đến năm 2015	62
3.2.2. Đề xuất những biện pháp trong quản lý, qui hoạch sử dụng đất huyện Đồng Hỷ	69
3.3. ĐỀ XUẤT MÔ HÌNH NLKH - MỘT MÔ HÌNH CHO SỬ DỤNG ĐẤT TẠI HUYỆN ĐỒNG HỶ	76
3.3.1. Vai trò của mô hình NLKH đối với phát triển kinh tế xã hội huyện Đồng Hỷ	76
3.3.2. Những nhân tố ảnh hưởng tới việc áp dụng các mô hình NLKH tại Đồng Hỷ.	77
3.3.3. Mức độ phù hợp của các mô hình NLKH đối với quá trình sử dụng đất ở huyện Đồng Hỷ	80
3.3.4. Đề xuất những biện pháp cho sự phát triển mô hình NLKH ở huyện Đồng Hỷ	82
Tiểu kết chương 3	84
Phần 3: KẾT LUẬN	
1. Những kết quả đạt được	86
2. Những tồn tại của luận văn	88
Tài liệu tham khảo	
Phụ lục	

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

BDHTSDĐ	:	Biến động hiện trạng sử dụng đất
CNH - HĐH	:	Công nghiệp hoá - Hiện đại hoá
GDP	:	Tổng thu nhập trong nước
HTSDĐ	:	Hiện trạng sử dụng đất
KT – XH	:	Kinh tế - xã hội
NLKH	:	Nông lâm kết hợp
QHSDĐ	:	Quy hoạch sử dụng đất
SXKD	:	Sản xuất kinh doanh
VQHTKNN	:	Viện quy hoạch thiết kế nông nghiệp

DANH MỤC CÁC BẢNG SỐ LIỆU

STT	TÊN BẢNG SỐ LIỆU	TRANG
1	Bảng 1: Một số tiêu chí đánh giá hệ thống sử dụng đất bền vững ở Việt Nam	17
2	Bảng 2.1: Cơ cấu sử dụng các loại đất chính ở huyện Đồng Hỷ giai đoạn 2000-2009	38
3	Bảng 2.2: Biến động sử dụng các loại đất chính ở huyện Đồng Hỷ giai đoạn 2000-2009	39
4	Bảng 2.3: Biến động sử dụng đất nông nghiệp của huyện Đồng Hỷ giai đoạn 2000-2009	40
5	Bảng 2.4: Biến động sử dụng đất phi nông nghiệp của huyện Đồng Hỷ giai đoạn 2000-2009	45
6	Bảng 2.5: Biến động sử dụng đất ở của huyện Đồng Hỷ giai đoạn 2000-2009	46
7	Bảng 2.6: Biến động sử dụng đất chuyên dùng huyện Đồng Hỷ giai đoạn 2000-2009	47
8	Bảng 2.7: Biến động sử dụng đất chưa sử dụng huyện Đồng Hỷ giai đoạn 2000-2009	49
9	Bảng 2.8: Biến động sử dụng đất nông nghiệp theo đơn vị hành chính giai đoạn 2000-2009	50
10	Bảng 2.9: Biến động sử dụng đất sản xuất nông nghiệp theo đơn vị hành chính giai đoạn 2000-2009	52
11	Bảng 2.10: Biến động sử dụng đất lâm nghiệp theo đơn vị hành chính huyện Đồng Hỷ giai đoạn 2000-2009	53
12	Bảng 2.11: Biến động sử dụng phi nông nghiệp theo đơn vị hành chính giai đoạn 2000-2009	54
13	Bảng 2.12: Biến động sử dụng đất chưa sử dụng theo đơn vị hành chính giai đoạn 2000-2009	55
14	Bảng 3.1: Diện tích, cơ cấu đất sản xuất nông nghiệp đến năm 2010, dự kiến đến năm 2015	65
15	Bảng 3.2: Diện tích, cơ cấu nhóm đất phi nông nghiệp đến năm 2010, dự kiến đến năm 2015	67
16	Bảng 3.3: Diện tích và cơ cấu sử dụng đất huyện Đồng Hỷ đến năm 2015	69
17	Bảng 3.4: Những nhân tố ảnh hưởng tới sự phát triển mô hình nông lâm kết hợp tại huyện Đồng Hỷ	77
18	Bảng 3.5: Các dạng mô hình nông lâm kết hợp hiện có tại huyện Đồng Hỷ	79
19	Bảng 3.6: Mức độ phù hợp của các mô hình nông lâm kết hợp đối với sự phát triển đất bền vững của huyện Đồng Hỷ	80

DANH MỤC CÁC HÌNH

STT	TÊN CÁC HÌNH	TRANG
1	Hình 1: Sơ đồ phân loại đất theo mục đích sử dụng	11
2	Hình 2.1: Bản đồ hành chính huyện Đồng Hỷ	26
3	Hình 2.2: Bản đồ cơ cấu sử dụng đất huyện Đồng Hỷ năm 2009	34
4	Hình 2.3: Bản đồ biến động sử dụng đất huyện Đồng Hỷ năm 2000-2009	37
5	Hình 2.4: Cơ cấu sử dụng các loại đất chính ở huyện Đồng Hỷ giai đoạn 2000-2009	38
6	Hình 2.5: Bản đồ biến động sử dụng đất nông nghiệp huyện Đồng Hỷ giai đoạn 2000-2009	44
7	Hình 2.6: Biểu đồ biến động sử dụng đất ở các năm 2000, 2005, 2009	47
8	Hình 2.7: Bản đồ biến động sử dụng đất phi nông nghiệp giai đoạn 2000-2009	48
9	Hình 3.1: Sơ đồ vòng xoáy đói nghèo khi nào chấm dứt ?	75
10	Hình 3.2: Sơ đồ vai trò của nông lâm trong phát triển nông thôn bền vững xoá đói giảm nghèo	76
11	Hình 3.3: Mô hình nông lâm kết hợp ở huyện Đồng Hỷ	81